
SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAGSNUMMER 13006225

BOLLEBYGDS KOMMUN

**SAMRÅD OM NYTT VATTENSKYDDSOMRÅDE MED SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR BACKA
GRUNDVETTENTÄKT**

2021-05-10

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	1
2	Tidigt samråd med länsstyrelsen	1
3	Samråd med berörda och remissinstanser	1
3.1	Kungörelse och inbjudan	1
3.2	Inkomna synpunkter	1

Bilagor

- 1 Tidigt samråd med länsstyrelsen, yttranden med bemötande
- 2 Yttranden i samrådet

1 Bakgrund

Backa vattentäkt är Bollebygds kommuns huvudvattentäkt. För vattentäkten finns ett vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter fastställt av länsstyrelsen 1995. Kommunen har nu sett över och reviderat vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna. Detta har inneburit att avgränsningen har ändrats något och skyddsföreskrifterna har anpassats till gällande krav och lagstiftning.

I denna samrådsredogörelse redogörs för de samrådsinsatser som har genomförts före det att kommunfullmäktige i Bollebygds kommun ska fastställa det nya vattenskyddsområdet.

2 Tidigt samråd med länsstyrelsen

Tidigt samråd hölls med länsstyrelsen i Västar Götalands län under 2020 och ett yttrande inkom 2020-05-08. Yttrande samt bemötande redovisas i *Bilaga 1*.

3 Samråd med berörda och remissinstanser

3.1 Kungörelse och inbjudan

Inbjudan till skriftligt samråd har skett till samtliga fastighetsägare, verksamhetsutövare och andra berörda inom vattenskyddsområdet. Innan samrådet påbörjades kontaktades speciellt berörda via telefonsamtal för information om det pågående arbetet.

Inbjudan till skriftligt samråd skickade även till SGU, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Havs- och vattenmyndigheten, Jävsnämnden och LRF kommungrupp Bollebygd.

Inbjudan till samråd har även skett på kommunens hemsida.

Samrådstiden var 2021-01-25 till 2021-03-05.

3.2 Inkomna synpunkter

Skriftliga synpunkter har kommit in från följande:

- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- SGU
- Trafikverket
- Jävsnämnden, Bollebygd
- LRF, Bollebygds kommungrupp
- Fastighetsägare Backa 1:2
- Skogsstyrelsen

- Hulta Golfklubb, inget formellt yttrande endast frågor. Inkomna verksamhetsrelaterade frågor från Hulta Golfklubb har redan besvarats i ett tidigare skede och redovisas inte här.

SGU	
Yttrande	Bemötande
SGU delar utredningens slutsats att det är rimlig att minska vattenskyddsområdets utbredning mot söder.	-
Grundvattenförekomsten står i hydraulisk kontakt med Nolån och utredningen bedömer att viss del av grundvattenbildningen till vattentäkten sker genom inducerad infiltration. Det förekommer potentiellt förorenad mark uppströms i dalgången. Denna risk bör bedömas tydligare och utbredningen längs Nolån bör motiveras.	Potentiellt förorenade områden beskrivs i det tekniska underlaget, men dessa har inte analyserats i riskanalysen. Risker med förorenad mark kan inte regleras genom skyddsföreskrifter. Risken med avseende på vattentäkten bedöms som mycket liten eftersom avståndet är stort och det sker en utspädning på vägen samt att själva infiltrationen i jordlagren utgör en naturlig barriär. Risken bör analyseras med avseende på vattenförekomsten Nolån, men detta ligger inte inom vattenskyddsarbetet för Backa vattentäkt.
Trafikverket utvärderar alternativa korridorer för ny stambana varav två delvis går igenom föreslaget vattenskyddsområde.	Kommunen fick möjlighet att yttra sig vid samråd hösten 2020. Risken för att grundvattenförekomsten och/eller Backa vattentäkt ska påverkas negativt bedöms dock som mycket liten eftersom järnvägen planeras att anläggas på en lång bro över Nolåns dalgång vid samtliga föreslagna korridorer.

2(8)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2021-05-10

Länsstyrelsen Västra Götalands län	
Yttrande	Bemötande
<p>Länsstyrelsen har inga väsentliga invändningar mot skyddsområdets utformning, riskanalysen och övrigt tekniskt underlag.</p> <p>Med hänsyn till de justeringar som har gjort sen det tidiga samrådet har länsstyrelsen inga betydande invändningar mot föreslagna föreskrifter.</p> <p>Texten i föreskrifterna kan dock behöva korrekturläsas innan publicering.</p>	
<p>Med hänsyn till behovet av informations-säkerhet så anser länsstyrelsen fortfarande att det är tveksamt om en vattentäktzon bör pekas ut.</p>	<p>All text om vattentäktzon tas bort i dokumenten.</p>

Trafikverket	
Yttrande	Bemötande
<p>Det bör förtydligas vad som gäller för halkbekämpning inom vattenskyddsområdet.</p>	<p>Halkbekämpning regleras inte i skyddsföreskrifterna. Skyddsföreskrifterna anger endast sådana verksamheter som kräver tillstånd, anmälan eller som är förbjudna.</p>
<p>Trafikverket förutsätter att föreskrifterna inte hindrar normal drift.</p>	<p>Enligt föreskrifterna krävs anmälan för beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg på en total yta större än 200 m². Det är det enda som har med normal drift att göra.</p>
<p>Trafikverket önskar att inte anmälan behöver göras för planerat beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg på en total yta större än 200 m².</p>	<p>Det anses motiverat att anmälan ska arbeten som överstiger en total yta större än 200 m².</p>

Jävsnämnden, Bollebygd	
Yttrande	Bemötande
<p>Under 4§ anges att hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden i den primära skyddszonen och att yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd. Jävsnämnden önskar ett förtydligande avseende vad som gäller biologiska bekämpningsmedel och då framförallt mikroorganismer.</p>	<p>Det är endast kemiska bekämpningsmedel som regleras. Biologiska bekämpningsmedel får användas. Risken förknippade med biologiska bekämpningsmedel med avseende på grundvatten bedöms som mycket liten.</p>
<p>Under 8§ Materialtäkter och markarbeten önskar jävsnämnden ett förtydligande om det endast är ytan och inte djupet som har avgörande betydelse avseende schaktningsarbeten.</p> <p>Jävsnämnden önskar också ett klargörande i om all användning av avfall för anläggningsändamål är att anses som förbjuden i både den primära och sekundära zonen genom skrivningen under punkt d.</p>	<p>Även djupet är av betydelse för risken, speciellt om schaktning sker till en nivå nära grundvattenytan. Genom att ange tillståndsplikt för en yta på 200 m² fångar man upp större schaktningsarbeten, vilket medför att man kan ställa villkor avseende djup.</p> <p>All användning av avfall för anläggningsändamål omfattas.</p>
<p>Under 9§ Vägar och parkeringar önskar jävsnämnden ett förtydligande om även nya vändplatser till enbostadshus omfattas. Jävsnämnden önskar också ett förtydligande om vad som gäller för ev nya parkeringar inom området.</p>	<p>Föreskriften ändars till:</p> <p>Nyetabletering av väg eller parkeringsplats för fler än 20 personbilar eller motsvarande kräver tillstånd.</p>
<p>Jävsnämnden önskar ett förtydligande angående hur kommunikation mellan räddningstjänst, verksamhetsutövare samt tillsynsmyndighet ska ske vid olyckor inom området.</p>	<p>En beredskapsplan bör upprättas i samråd med räddningstjänst och tillsynsmyndighet. Detta görs i lämpligen som nästa steg i vattenskyddsarbetet.</p>

4(8)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2021-05-10

LRF, Bollebygds kommungrupp	
Yttrande	Bemötande
Inom den primära skyddszonen bedrivs aktivt jordbruk. Föreskrifterna är inskränkningar som försvårar lönsamhet. Det kostar tid och pengar att ansöka om tillstånd och dispenser. Kostnaden för detta bör bekostas av den som avser att nyttja vattnet.	Detta område omfattas av vattenskyddsområde sedan 1995. Enligt befintliga skyddsföreskrifter krävs tillstånd för hantering och lagring av ensilage, växtnäringsämnen (stallgödsel, handelsgödsel eller organiska gödselmedel) och bekämpningsmedel. Skillnaden är nu att det inte kommer vara tillåtet att sprida bekämpningsmedel i primär skyddszon närmast vattentäkten.
Skörden av vall eller säd kan halveras inom primär skyddszon med begränsningar i bekämpningsmedel och växtnäringsämnen. Det bör därför utgå någon form av kompensation.	Det kommer endast vara förbud att hantera bekämpningsmedel och sprida naturgödsel i primär skyddszon. Spridning av övriga växtnäringsämnen är sedan tidigare tillståndspliktigt. Backa vattentäkt är kommunens huvudvattentäkt och spridning av kemiska bekämpningsmedel bedöms vara en av de största riskerna för vattentäkten. Det bedöms därför som skäligt att förbjuda all hantering av kemiska bekämpningsmedel inom primär skyddszon.
§1 Vattentäktsszon – klargör vad som menas. Vilket område gäller det osv?	Tidigare avgränsades en vattentäktsszon i området runt vattentäkten, dvs. det område som idag är inhägnat runt uttagsbrunnarna. En sådan zon får inte längre redovisas på kartor. Vattentäktsszonen tas därför bort i underlaget samt i skyddsföreskrifterna.
4§ Bekämpningsmedel – Ej acceptabel skrivning eftersom det medför sämre lönsamhet. Lägsta riskklass enligt genomförd riskanalys. Spridning utföra bara av personer med "sprutcertifikat", onödigt med ytterligare föreskrifter.	Spridning av bekämpningsmedel på närliggande jordbruksmark och golfbana anges som en av de största riskerna för vattentäkten, riskklass 3. Det är därför relevant att förbjuda all användning (både yrkesmässig och privat) inom primär skyddszon. Redan idag råder tillståndsplikt för hantering av bekämpningsmedel inom hela befintliga vattenskyddsområdet.

5(8)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2021-05-10

<p>5§ Växtnäringsämnen – Enligt riskanalysen lägsta riskklass. Att begränsa möjligheterna till naturlig biologisk stallgödsel i primär zon minimerar markens produktionsförmåga och därmed skörd. Hur är det med djurhållning och därmed naturlig spridning av naturgödsel?</p>	<p>Spridning av naturgödsel i nära anslutning till vattentäkten utgör en beaktansvärd risk för vattentäkten, riskklass 2 i riskanalysen.</p> <p>Att nyttja marken för bete regleras inte i skyddsföreskrifterna. Betesmark bedöms ge en mindre belastning med avseende på naturgödsel.</p> <p>Redan idag råder tillståndsplikt för hantering av växtnäringsämnen inom hela befintliga vattenskyddsområdet.</p>
<p>6§ Etablering av upplag - Tillfälliga trädbaserade upplag av tillfällig art är mest vanlig i den sekundära zonen.</p> <p>Inga konstigheter gällande avfall/snö</p> <p>Då ni inte upplag av ex djurfoder åsyftas i er skrivning inom någon zon förutsätter vi att det inte berörs. Då flertalet brukningscentra ligger i ex sekundär zon.</p>	<p>Permanent upplag av trädbaserade produkter är förbjudna i hela vattenskyddsområdet och tillfälliga kräver tillstånd i primär skyddszon. Detta är ingen förändring jämfört med befintliga skyddsföreskrifter.</p> <p>När det gäller upplag av snö gäller regleringen för snö från trafikerade ytor vilket främst är statliga och kommunala vägar eller parkeringsplatser.</p> <p>Upplag av djurfoder regleras inte.</p>
<p>8§ Materialtäckter och markarbeten - Orimligt att det krävs tillstånd i sekundär zon. Att åtgärda ex oavsiktlig spårbildning på skogsvägar, skog eller åkermark bör inte försenas eller fördras med tillståndsprövning. Det bör snarare skyndsamt åtgärdas för att inte påverka hydrologi eller markkemi ytterligare.</p>	<p>Det krävs endast tillstånd för schaktnings- och markarbeten på en sammanhängande yta större än 200 m². Åtgärder vid spårbildning bör kunna åtgärdas utan tillstånd.</p>
<p>9§ Vägar - Att förbättra och förebygga skador ex på en vändplats på skogsväg i sekundär zon, bör inte vara anmälningsskyldig, såvida man inte påverkar hydrologiska förhållanden. Att ex göra ny skogsväg i sekundär zon är ändå (samrådsskyldig enl. Miljöbalken) Räcker befintligt samråd med myndigheter eller krävs enskild anmälan till kommunen. Vi förutsätter att anmälan är kostnadsfri.</p>	<p>Skogsvägar omfattas inte. Definitionen av väg enligt skyddsföreskrifterna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En sådan väg, gata, torg och annan led eller plats som allmänt används för trafik med motorfordon 2. En led som är anordnad för cykeltrafik 3. En gång- eller ridbana invid en väg enligt 1 eller 2

6(8)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2021-05-10

Verksamhetsutövare Backa 1:2	
Yttrande	Bemötande
<p>Ca 5 ha av fastigheten ligger inom primär skyddszon.</p> <p>Med ett flertal förbudsföreskrifter kommer pågående markanvändning avsevärt försvåras, t.ex. förbud mot bekämpningsmedel. Förbudsföreskrifter påverkar marknadsvärdet och gör marken i princip värdelös.</p> <p>Vill ha en diskussion om ersättning med avseende på försvårad markanvändning.</p>	<p>Den aktuella fastigheten omfattas delvis av inre skyddszon för befintligt vattenskyddsområde. Utbredningen är snarlik ny primär skyddszon inom de delar som berör Backa 1:2. Redan idag måste tillstånd sökas för hantering och lagring av ensilage, växtnäringsämnen (stallgödsel, handelsgödsel eller organiska gödselmedel) och bekämpningsmedel i både inre och yttre skyddszon. De nya föreslagna skydds-föreskrifterna innebär förbud mot att hantera kemiska bekämpningsmedel och att sprida naturgödsel i primär zon.</p> <p>När det gäller vissa andra föreskrifter har restriktionsnivån lättats jämfört med befintliga föreskrifter. Redan i befintliga föreskrifter är vissa verksamheter förbjudna, men istället för <i>förbud</i> är skrivningen <i>får ej förekomma</i>.</p> <p>Spridning av bekämpningsmedel på närliggande jordbruksmark och golfbana anges som en av de största riskerna för vattentäkten. Detta, och mot bakgrund att Backa vattentäkt är kommunens huvudvattentäkt, medför att det är relevant att förbjuda all användning av bekämpningsmedel (både yrkesmässig och privat) inom primär skyddszon. Denna föreskrift är vanligt förekommande inom primära skyddszoner för grundvattentäkter.</p> <p>Ersättning kan utgå om föreskrifterna medför avsevärt försvårad markanvändning. Fråga om ersättning är en separat process som provas av annan instans när vattenskyddsområdet är fastställt. Enligt uppgift från tillsynsmyndighet har det inte inkommit några ansökningar om tillstånd för spridning av bekämpningsmedel på den aktuella fastigheten sedan 1995 då befintligt vattenskyddsområde fastställdes. Därmed förutsetts att bekämpningsmedel inte sprids inom vattenskyddsområdet idag och att det därför inte kan vara frågan om försvårad markanvändning.</p>

7(8)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2021-05-10

repo001.docx, 2015-10-05

Skogsstyrelsen	
Yttrande	Bemötande
<p>Skogsstyrelsen bedömer att det föreslagna vattenskyddsområdet inte påverkar skogsbruket i sådan omfattning att skogsbruk avsevärt försvåras.</p> <p>Det finns inga tydliga restriktioner avseende avverkning, markberedning mm. Skogsstyrelsen anser att eventuella restriktioner ska tydliggöras i föreskrifterna</p>	<p>Skogsbruk bedrivs inte nära vattentäkten och avverkning bedöms inte utgöra en risk för vattentäkten. Avverkning har därför inte analyserats i riskanalysen. Med avseende på detta har kommunen valt att inte reglera avverkning, markberedning mm i föreskrifterna. Markberedning omfattas inte av föreskriften <i>Materialtäckter och markarbeten</i>. Det finns inga eventuella restriktioner att tydliggöra.</p>

8(8)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2021-05-10

PM

2020-06-17

Backa vattenskyddsområde

Bemötande länsstyrelsens yttrande 2020-05-08

Synpunkter tekniskt underlag

Synpunkt: Har vattenskyddsföreskrifterna anpassats till riskbedömningen?

Bemötande: Ja i möjligaste mån. Den sekundära skydds-zonen har utökats så att hela golfbanan inkluderas eftersom spridning av bekämpningsmedel på golfbanan utgör en stor risk för vattentäkten

Synpunkt: Med hänsyn till informationssäkerhet bör inte vattentäkt-zonen pekas ut på kartor. Man bör vara noggrann med vilken information som redovisas.

Bemötande: Vattentäkt-zonen tas bort på samtliga kartor. Detaljinformation om vattentäkten tas bort i tekniskt underlag.

Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter

Synpunkt: Vilka är de generella föreskrifter som hänvisas till?

Bemötande: Denna text tas bort.

Synpunkt: Rubrikerna bör ses över så att de överensstämmer med föreslagna föreskrifter.

Bemötande: Rubrikerna har setts över och ändrats.

§2

Synpunkt: Undantag för bränsle i drifttank föreslås formuleras om "undantag för förvaring av bränsle i fordonstank på fordon i aktivt bruk (fordon i aktivt bruk definieras).

Bemötande: Föreskriften formuleras om. Förslag på definition: Fordon i aktivt bruk=Ej avställda fordon i regelbunden användning.

Synpunkt: Borde inte finnas behov av att det ska vara inomhus i utrymme som saknar golvbrunn. Sekundär skydd definieras med hänvisning till NFS 2017:5.

Bemötande: Vi ändrar enligt länsstyrelsen förslag. Definiera enligt nedan:

Sekundärt skydd avser anordning som säkerställer att vätska kan uppfångas från en läckande cistern, tank eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern, tank eller annan behållare anses ha sekundärt skydd. En invallning, eller rum inomhus med täta väggar, tak och golv är en annan typ av sekundärt skydd.

1 (4)

Sweco Environment AB

Synpunkt: Vid hänvisning till NFS 2017:5, skriv "gäller enligt" istället för "följer".

Bemötande: Vi ändrar enligt länsstyrelsen förslag.

§3

Synpunkt: Se ovan gällande befintlig lagring med sekundärt skydd.

Bemötande: Ändras enligt länsstyrelsen förslag

§5

Synpunkt: Begreppet växtnäringsämnen behöver definieras eller behöver bytas ut mot exempelvis handelsgödsel.

Bemötande: Rubriken ändras till Växtnäringsämnen. Växtnäringsämnen definieras:

Med växtnäringsämnen avses konstgödning, mineraliska gödselmedel, naturgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur), biogödsel, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

§6

Synpunkt: Ordet upplag föreslås bytas ut mot uppläggnings eller etablering av upplag.

Bemötande: Upplag ändras till Etablering av upplag.

§7

b) Synpunkt: Formulera tillståndskravet likartat

Bemötande: Formuleras om

c) Synpunkt: Föreslår att sammanhängande byts ut mot total. Undantag för markförlagda ledningar föreslås skrivas i separat mening.

Bemötande: Ändras enligt länsstyrelsens förslag.

d) Synpunkt: Förslag omformulering: Utfyllnad, återfyllnad eller annan användning av avfall, förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll för anläggningsändamål är förbjudet.

Bemötande: Ändras enligt länsstyrelsens förslag.

§8

a) Synpunkt: Formulera anmälan likadant som tillståndskrav. Stryk "samma tillfälle". Definiera begreppen årligt underhåll och akuta insatser. Behövs detta undantag??

Bemötande: Ändras enligt länsstyrelsens förslag. Tar bort undantaget.

b) Synpunkt: Se 7b

2 (4)

PM
2020-0

Bemötande: Ändras

c) Synpunkt: Definiera arbetsfordon och tungt fordon. Undantaget är allt för otydligt.

Bemötande: Tungt fordon = Tunga fordon definieras enligt Transportstyrelsen fordon med totalvikt överstigande 3,5 ton. Stryk arbetsfordon och skriv endast tungt fordon i föreskriften.

Undantaget stryks.

§11

Synpunkt: Inte rättssäkert att ställa skullkrav. Föreslår att andra stycket stryks och att det informeras om regler för skyltning i NFS 2017:5.

Bemötande: Ändras enligt länsstyrelsens förslag.

§12

Synpunkt: Stycket gällande anmälningsskyldighet formuleras om – Ägare eller nyttjanderättshavare av fastighet inom skyddsområdet, eller den som på annat sätt är ansvarig för, eller har orsakat, utsläpp, spill eller läckage av petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter inom vattenskyddsområdet ska omedelbart rapportera händelsen till räddningstjänsten.

Bemötande: Ändras enligt länsstyrelsens förslag.

Synpunkt: Krav på rapportering av olyckshändelser stryks då detta inte är specifikt för vattenskyddsområden.

Bemötande: Stryks

Synpunkt: Formuleringen "utan risk för skada för vattenförekomsten" föreslås bytas ut mot formulering som riktar in sig på skada på vattentäkt och kvalitet.

Bemötande: Ändras till "utan risk för att vattentäkten skadas med avseende på kvalitet och kvantitet".

Bilaga A

Synpunkt: Se över och anpassa definitioner

Bemötande: Genomförs

Synpunkt: Definitioner kan inte innehålla formuleringar som liknande etc. eller nya odefinierade begrepp.

Bemötande: Ses över och ändras.

Synpunkt: Det finns utökad variant av definition av hälso- och miljöfarliga produkter. "Med hälso- och miljöskadliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt gällande CLP-förordning, eller tidigare gällande föreskrifter KIFS 2005:7, eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande innebörd, samt andra ämnen och beredningar med dokumenterat hälso- och miljöskadliga egenskaper.

För att avgöra om en produkt är hälso- och miljöskadlig bör man i första hand kontrollera produktens märkning samt vid behov kontakta försäljare eller leverantör. Råder fortfarande osäkerhet om produkten är hälso- och miljöskadlig bör ansvarig tillsynsmyndighet kontaktas”.

Bemötande: *Ändras enligt denna definition.*

Synpunkt: Upplag (uppläggning) gäller bara förvaring direkt på mark eller i vatten. Att lägga upp avfall på exempelvis ett plastskynke skulle därmed inte vara reglerat.

Bemötande: *Ta bort ”direkt” på marken.*

Ändras till: Plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenade ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenande produkter. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej att betrakta som upplag.

4 (4)

PM
2020-0

Vårt datum: 2021-03-05

Ert datum: 2021-01-21

Vårt diarienummer: 33-325/2021

Er beteckning:

Handläggare

Fredrik Mossmark

Bollebygds kommun

Tekniska Enheten

517 83 Bollebygd

Samråd för nytt vattenskyddsområde avseende Backa vattentäkt, Bollebygds kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 2021-02-08 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

Backa vattentäkt är en grundvattentäkt belägen i Nolåns dalgång i Bollebygds kommun. Den är kommunens största vattentäkt och förser huvudorten Bollebygd med dricksvatten. Det finns sedan tidigare ett vattenskyddsområde med föreskrifter som har fastställts av Länsstyrelsen 1995. Föreliggande yttrande avser förslag till nytt vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter i samrådsskede.

Bollebygds kommun har presenterat ett förslag till ny översiktsplan för vilken samrådsskede avslutades 2021-01-31. I den föreslagna översiktsplanen kommer ny bebyggelse generellt att undvikas vid Nolån och enbart mindre tillägg kommer att accepteras. I den sydliga delen av det befintliga vattenskyddsområdets yttre skyddsområde har bebyggelse uppförts på senare år. Detta område kommer ej att ingå i det nya vattenskyddsområdet. SGU delar utredningens slutsats att det är rimligt att minska vattenskyddsområdet sydliga utbredning från vattentäkten baserat på grundvattnets uppehållstider.

Grundvattenförekomsten är i hydraulisk förbindelse med Nolån och utredningen bedömer att inducerad grundvattenbildning från ån till vattentäkten förekommer. Det finns flera potentiella föroreningskällor uppströms från vattentäkten, bl.a. några nedlagda sågverk. Föroreningar från någon av dessa kan potentiellt relativt snabbt transporteras ned till vattentäktens närhet och där infiltrera i grundvattenförekomsten. Utredningen bör bedöma denna risk tydligare och uppskatta transporttider från föroreningskälla till vattentäkten. Baserat på resultatet bör det föreslagna vattenskyddsområdets utbredning längs Nolån motiveras. SGU vill också uppmärksamma på att Trafikverkets lokaliseringstudie för ny stambana/järnväg mellan Göteborg och Borås utvärderar två alternativ som delvis går igenom det föreslagna vattenskyddsområdet.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Jakob Levén.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även projektledare Fredrik Mossmark deltagit och varit föredragande.

Jakob Levén, enhetschef

Fredrik Mossmark, projektledare

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Roger Rudolfsson
Vattenvårdshandläggare
010-224 48 59

Yttrande
2021-02-26

Diarienummer
513-3372-2021

Sida
1(2)

Bollebygds kommun
c/o Tekniska enheten
517 83 Bollebygd

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för vattentäkten Backa i Bollebygds kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2021-01-05.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av Bollebygds kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt även i tidigt samrådsskede (2020-05-06).

Synpunkter på tekniskt underlag

Länsstyrelsen har inga väsentliga invändningar mot skyddsområdets utformning, riskanalysen och övrigt tekniskt underlag.

Med hänsyn till behovet av informationssäkerhet så anser länsstyrelsen fortfarande att det är tveksamt om en vattentäktzon bör pekas ut.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Med hänsyn till de justeringar som har gjorts sedan det tidiga samrådet har länsstyrelsen inga betydande invändningar mot föreslagna föreskrifter. Texten i föreskrifterna kan dock behöva korrekturläsas innan publicering.

Övriga upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas till Länsstyrelsen och

till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

För att kunna registrera kommunens beslut behöver länsstyrelsen protokollsutdrag, föreskrifter och karta som separata pdf-filer, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets skyddszoner samt dess yttre gräns som polygoner i koordinatsystemet EPSG:3006 SWEREF 99 TM.

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Roger Rudolfsson
Vattenmiljöenheten

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bollebygds kommun
tekniska@bollebygd.se

Trafikverkets yttrande gällande Backa vattentäkt, förslag till reviderat vattenskyddsområde i Bollebygds kommun

Ärendet

Trafikverket har av Bollebygds kommun remitterats ovan rubricerat ärende. För Backa grundvattentäkt finns ett vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter fastställt av länsstyrelsen 1995. Bollebygd gör en översyn av detta vattenskyddsområde för att anpassa avgränsning och skyddsföreskrifter till nu gällande krav och lagstiftning.

Infrastruktur

Vattenskyddsområdet berör väg 1758 för vilken Trafikverket är väghållare. Vägen ligger inom primär skyddszon.

Synpunkter

Trafikverket kan inte se att handlingarna behandlar halkbekämpning av väg 1758. Trafikverket anser att det bör förtydligas om vattenskyddsområdet innebär några restriktioner för halkbekämpning.

Trafikverket förutsätter att de nya föreskrifterna inte hindrar normal drift och underhåll på vägen. Med normal drift och underhåll menas t.ex. snöröjning och halkbekämpning, mindre beläggningsarbeten, dikesrensning, byte av vägtrumma, skötsel av vägmärken, vägräcken, belysning, vägmarkering, viltstängsel, bullerskydd, sidoanläggningar, kantstolpar och sidoområden, väginformatik som trafiksignaler och trafikantinformationscentraler.

Det står i föreskrifterna att planerat beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg på en total yta större än 200 m² kräver anmälan. Trafikverket ser att det är önskvärt att det inte krävs anmälan för detta, utan att det kan betraktas som normal drift och underhåll.

Med vänliga hälsningar

Anna Cesarini
Samhällsplanerare

Plats och tid	Tingkullen/Teams kl. 15:00-15:30
Ledamöter	Michael Rahm (M) (ordförande) Gunnel Brandt (S) (vice ordförande) Catarina Eng (S) (deltar på distans) ersätter Roger Passgård (FR)
Övriga närvarande	Sara Berg (Nämndsekreterare) Linda Ternström (Bygg- och miljöchef)
Utses att justera	Gunnel Brandt
Justeringens plats och tid	Tingkullen , 2021-03-01 15:30
Paragrafer	§3

Underskrifter	Sekreterare Sara Berg
	Ordförande Michael Rahm
	Justerande Gunnel Brandt

ANSLAGSBEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla 2021-03-02. Anslaget tas ner 2021-03-24. Protokollet förvaras i kommunhuset.
---------------------	---

§3

JN2021/2

Yttrande över samråd för nya skyddsföreskrifter för Backa vattenskyddsområde**Beslut**

Jävsnämnden beslutar att översända upprättat förslag till yttrande till Samhällsbyggnadsnämnden.

Ärendet

Backa vattentäkt är Bollebygd kommuns huvudsakliga vattentäkt. Arbete pågår med att ta fram nya skyddsföreskrifter för vattentäkten. Under perioden 2021-01-25 till 2021-03-01 pågår samråd med förslag till nya vattenskyddsföreskrifter för täkten. Jävsnämnden har fått möjlighet att yttra sig under samrådet och har fått förlängd yttrandetid till 2021-03-05.

Förslag till yttrande

Jävsnämnden ser positivt på att de befintliga skyddsföreskrifterna fastställda av länsstyrelsen 1995 uppdateras och förnyas.

Jävsnämnden vill att följande punkter i de nya skyddsföreskrifterna förtydligas:

- Under 4§ anges att hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden i den primära skyddszonen och att yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd. Jävsnämnden önskar ett förtydligande avseende vad som gäller biologiska bekämpningsmedel och då framförallt mikroorganismer.
- Under 8§ Materialtäkter och markarbeten önskar jävsnämnden ett förtydligande om det endast är ytan och inte djupet som har avgörande betydelse avseende schaktningsarbeten. Jävsnämnden önskar också ett klargörande i om all användning av avfall för anläggningsändamål är att anses som förbjuden i både den primära och sekundära zonen genom skrivningen under punkt d.

- Under 9§ Vägar och parkeringar önskar jävsnämnden ett förtydligande om även nya vändplatser till enbostadshus omfattas. Jävsnämnden önskar också ett förtydligande om vad som gäller för ev nya parkeringar inom området.
- Jävsnämnden önskar också ett förtydligande angående hur kommunikation mellan räddningstjänst, verksamhetsutövare samt tillsynsmyndighet ska ske vid olyckor inom området.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar att översända upprättat förslag till yttrande till Samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Yttrande över samråd nya skyddsföreskrifter för Backa vattentäkt
- JN-2021-1-1-Förslag till föreskrifter
- JN-2021-1-1-Karta
- JN-2021-1-1-Risakanalys
- JN-2021-1-1-Reglering av riskkällor
- JN-2021-1-1-Utredning
- JN-2021-1--Information
- Vattentäkt+Backa Skyddsföreskrifter 1995

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden samt till tekniska@bollebygd.se

Yttrande gällande Bollebygd Backa Vattenskyddsområde.

Vi LRFs Kommungrupp avser att yttra oss gällande de nya förslagen till skyddsföreskrifter för Backa Vattenskyddsområde. Då vi har flera medlemmar inom såväl primärt som sekundärt skyddsområde.

Att bibehålla en god vattenkvalitet för dricksvatten, är ytterst viktigt. Vi som jord och skogsägare är måna om att ha en god markkemisk status samt vara varsam med naturen i vårt brukande. Då vi om någon, är beroende av att marken har en bra status, så att grödorna växer bra

Att vi har en god vattenstatus beror ju på att tidigare generationer och brukare liksom vi vårdat naturen långsiktigt.

Enligt Swecos Riskanalys är så gott som allt i lägsta riskkategori, vilket normalt inte skall kräva de föreskrifter som ni föreslår.

Därför tycker vi det är ytterst beklagligt att föreskrifterna avsevärt försvårar brukandet av marken vilken i dagsläget inom den primära skyddszonen är en aktivt brukad jordbruksmark.

Föreskrifterna försvårar även lönsamheten för jordbruket med inskränkningar i brukandet, samt kostar både tid och pengar för den enskilde näringsidkaren, med att ansöka om tillstånd dispenser etc.

När det gäller anmälan resp tillstånd är det kostnader som kostar näringsidkaren, men är till gagn för alla brukare av det kommunala vattnet, därav bör de kostnader hamna på den som avser att nyttja vattnet.

Exempelvis kan man räkna med att skörden av vall eller säd kan halveras inom det primära skyddsområdet, med begränsningar i växtskydd och gödning. Det är en kostnad som inte gynnar markägaren utan bara gynnar de som nyttjar vattnet. Därför bör någon form av kompensation för inskränkningarna i ägandet och brukandet utgå.

Då LRF likväl som kommunen vill behålla såväl aktivt brukad jordbruksmark resp en vattentäkt med god kvalitet. Så är det fullt rimligt att inskränkningarna kompenseras.

Nedan följer synpunkter och kommentarer vi i LRF har på de punkter som finns i ert förslag, merparten berör Jordbruksmark.

1. **Vattentäktsson**, klargör vad ni menar med Vattentäktsson, Därtill olämplig skrivning "Att skriva att all annan verksamhet är förbjudet", i så fall bör marken ersättas/ lösas in, om ni menar att vid borrhålet/ primär eller sekundär skyddszon är all annan verksamhet förbjuden. Vilken avgränsning? Skriv då snarare att inom skyddszonerna är all annan arell verksamhet än vattentäktverksamhet, kraftigt inskränkt, med föreskrifter, restriktioner och lagar. De verksamheter så som tillåts men som är begränsade är Boende Jordbruk, Skogsbruk Ridskola och Golfbana/Restaurang.
2. **Petroleumprodukter**. Skrivningen fullt rimlig och acceptabel
3. **Hälsa & miljöfarliga produkter**, Skrivningen är rimlig och acceptabel
4. **Bekämpningsmedel**. Knappt acceptabel skrivning då det resulterar i sämre lönsamhet och skörd för den enskilde brukaren. Därtill så är det enligt Swecos riskanalys lägsta riskklass och då krävs inte så mycket som ni föreslagit. Därtill sker spridning av växtskyddsmedel bara av personer med "sprutcertifikat", därav tycker vi det är onödigt med ytterligare föreskrifter

5. **Växtnäringsämnen.** Enligt Swecos riskanalys lägsta riskklass och då krävs inte så mycket som ni föreslagit.
Att begränsa möjligheterna till naturlig biologisk stallgödsel i primär Zon då minimeras markens produktionsförmåga och därmed skörd. Hur är det med djurhållning och därmed naturlig spridning av naturgödsel?
Bra att handelsgödsel kan tillåtas även i primär zon, dock bör inte kostnader (tillstånd) drabba den aktive jordbrukaren.
6. **Etablering av upplag.** Tillfälliga trädbaserade upplag av tillfällig art är mest vanlig i den sekundära zonen.
Inga Tillståndskostnader bör inte belasta näringsidkare.
Inga konstigheter gällande avfall/snö
Då ni inte upplag av ex djurfoder åsyftas i er skrivning inom någon zon förutsätter vi att det inte berörs. Då det flertalet brukningscentra ligger i ex sekundär zon.
7. **Infiltration av hushållspillvatten** Skrivningen är acceptabel
8. **Materialtäkter markarbeten:** Orimligt att det krävs tillstånd i sekundär zon. Att åtgärda ex oavsiktlig spårbildning på skogsvägar, skog eller åkermark bör inte försenas eller fördras med tillståndsprövning. Det bör snarare skyndsamt åtgärdas för att inte påverka hydrologi eller markkemi ytterligare.
9. **Vägar:** Samma som på fg punkt, att förbättra och förebygga skador ex på en vändplats på skogsväg i sekundär zon, bör inte vara anmälningsskyldig, såvida man inte påverkar hydrologiska förhållanden. Att ex göra ny skogsväg i sekundär zon är ändå (samrådsskyldig enl Miljöbalken) Räcker befintligt samråd med myndigheter eller krävs enskild anmälan till kommunen. Vi förutsätter att anmälan är kostnadsfri.
10. **Energianläggning:** Acceptabelt
11. **Miljöfarlig verksamhet:** Acceptabelt

Mvh LRF Bollebygds Kommungrupp

GM/ Ordf Lars Andersson

Yttrande över förslag till nya föreskrifter för vattenskyddsområde Backa, Bollebygds kommun

Undertecknad äger fastigheten Backa 1:2. Delar av fastigheten berörs av vattenskyddsområdet där ca 5 ha ligger inom primär skyddszon.

Utifrån de föreskrifter som med ett flertal förbuds föreskrifter kommer pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detta gäller exempelvis förbud mot bekämpningsmedel. Med så många förbuds föreskrifter påverkas även substansvärdet på fastigheten. Åkermarken blir i princip värdelös. Det är naturligtvis inte lika attraktivt att köpa en fastighet där markanvändningen är inskränkt. Detta överensstämmer inte med egendomsskyddet (2 kap. 15§ 1 st regeringsformen) som anger att bördefördelningen ska vara rimlig mellan det allmänna och den enskilde.

Frågan om ersättning för inskränkning i pågående markanvändning pga vattenskyddsområde har också prövats ett flertal gånger. Bl.a. i ett avgörande Mark och miljööverdomstolen, M 6362-18, så dömdes kommunen att betala ersättning till markägaren vid förbud mot att använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområdet.

Jag emotser därför ett möte med kommunen gällande en diskussion om ersättning, dels för försvårande av pågående markanvändning, dels minskat substansvärde på fastigheten.

Med vänlig hälsning

Stefan Persson

Backa 1:2

Tel 070-5389539

tekniska@bollebygd.se

Remiss angående förslag till Backa vattenskyddsområde

Vi har beretts möjlighet att yttra oss i rubricerat ärende.

Vår bedömning, utifrån samrådshandlingarna, är att vattenskyddsområdets primära och sekundära skyddszoner inte påverkar skogsbruket i sådan omfattning att skogsbruk avsevärt försvåras.

I riskbedömningen är skogsbruk omnämnt som ett potentiellt hot mot vattentäkten. I föreskrifterna finns hantering av petroleumprodukter, användning av kemiska bekämpningsmedel och uppläggning av grot, timmer mm angivet under restriktioner. Dock finns där inga tydliga restriktioner avseende avverkning, markberedning eller andra aktiviteter kopplade till skogsbruk som kan påverka vattenkvaliteten negativt. Vi anser att eventuella restriktioner för skogsbruk tydliggörs i föreskrifterna, för att underlätta för markägare och verksamhetsutövare att tolka vad som gäller.

Vid alla skogsbruksåtgärder finns en risk att vattenkvaliteten påverkas:

- Vid alla typer av avverkning där den växande biomassan minskar stiger grundvattennivåerna eftersom trädens vattensugande förmåga minskar. Avrinningen från ett hygge jämfört med från ett växande bestånd fördubblas i princip. Gallring av ett bestånd leder till att avrinningen ökar med upp emot 15–20%. En ökad avrinning ökar risken för transport av partiklar, humus, näring och tungmetaller. En väl tilltagen skyddszon mot sjöar, vattendrag och källflöden minskar de negativa riskerna.
- I samband med föryngringsavverkning som resulterar i ett hygge blir marken inte bara blötare (se ovanstående punkt för förklaring) utan också varmare eftersom träden inte skuggar längre. Varmare och blötare förhållanden stimulerar svampar och bakterier och deras processer går snabbare. Detta medför att näringsomsättningen och andra kemiska processer i marken ökar under hyggesfasen. Den totala mängden näring som kan riskera att läcka ut ökar därför under hyggesfasen och är som högst 3–5 år efter en avverkning i södra Sverige. Genom väl tilltagna skyddszoner mot sjöar, vattendrag och källflöden kan detta näringsläckage minskas.
- I samband med föryngringsavverkning och gallring kan körskador uppstå både från skördare som avverkar träden och från skotare som

transporterar ut virket. Körskador i fuktiga eller blöta miljöer, eller som skapar direkta kanaler ut i sjöar och vattendrag kan leda till ökad transport av näringsämnen, tungmetaller, humus och partiklar ut i vatten. Passeras diken, vattendrag eller källflöden ökar riskerna.

- Dikesrensning och skyddsdikning efter slutavverkning kan påverka vattenkvaliteten genom en ökad risk för transport av näring, tungmetaller, humus och partiklar.
- Dragning av basvägar och skogsbilvägar kan ha stor påverkan på vattnets rörelse genom landskapet. Naturliga vattenflöden kan dämpas eller ledas om. Dessutom kan risken för läckage av näring, tungmetaller, humus och slam öka på motsvarande sätt som vid dikesrensning.
- Avlägg av timmer och GROT mm kan ge upphov till läckage av näring och fenoler mm.
- Bränsle- och fordonstankar kan ge spill och läckage av petroleumprodukter.

Slutligen vill vi betona vikten av att GIS-skiktet med vattenskyddsområdenas avgränsning blir en del av det nationella GIS-skiktet med vattenskyddsområden. Förutom att det underlättar vårt arbete bedömer vi att det är en förutsättning för att medvetenheten och hänsynstagande till vattentäkter inom skogsbruket ska öka.

Vi ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Vi är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland våra uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

På grund av rådande omständigheter med Corona och arbete hemifrån har vi begränsade möjligheter till utskrift och scanning. Därför skickas detta yttrande till er utan underskrift. Vill ni ha en underskriven kopia ber jag er meddela oss det, så kompletterar vi med det senare.

På Skogsstyrelsens vägnar

Åsa Andersson